

ПАРЛАМЕНТЫН ЭЭЛЖИТ БУС СОНГУУЛИЙГ ЗАРЛАХ ТУХАЙ ЗАРИМ ОРНЫ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТ

*Р.Хатанбаатар, Г.Алтан-Оч, Г.Чулуун,
Ч.Онончимэг, Д.Халиун, Ц.Элбэгзаяа*

Тус судалгаагаар Парламентын-8, Үндсэн хуульт хаант засагтай-8, Ерөнхийлөгчийн-4, хагас Ерөнхийлөгчийн-13, Эзэн хаант тогтолцоотой-1 нийт 34 орны Үндсэн хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжид Парламентын ээлжит бус сонгууль явуулахтай холбоотой асуудлыг хэрхэн зохицуулсныг судалсан болно. Судалгаанаас үзвэл нийт 34 орны дараах субъект: Ерөнхийлөгч-17, Хаан-4, Ерөнхий сайд-1, Үндэсний зөвлөлийн дарга-1, Засгийн газар-1 ээлжит бус сонгууль зарлах эрхтэй байгаа бол хоёр улс нь Парламентын ээлжит бус сонгууль явуулдаггүй байна. Тухайлбал, Саудын Арабын хувьд Парламентын үүрэг гүйцэтгэдэг Зөвлөх зөвлөлийн гишүүдийг Эзэн хаан нь шууд томилдог, харин Норвегид Парламентын сонгуулийг 4 жилд нэг удаа явуулдаг бөгөөд бусад Европын орнуудад тогтсон жишгийн дагуу парламентыг тараах болон ээлжит бус сонгууль явуулдаггүй байна.

Парламентын засаглалтай ихэнх орнуудын хувьд Парламентыг тарснаар/тарааснаар ээлжит бус сонгууль явуулахаар зохицуулсан байна. Судалгаанд хамрагдсан 8 орны Үндсэн хуульд Парламентыг тараах үндэслэлийг тодорхойлсон боловч ээлжит бус сонгуулийг зарлах субъектыг тодорхой заагаагүй байна.

№	Улс	Хуулийн зохицуулалт
1	Бангладеш	72 зүйл. “Парламентын бүрэн эрх 5 жил (энэ хугацаа дуусвар болмогц түүнийг тараана), мөн, “Ерөнхийлөгч парламентыг хугацаанаас нь өмнө тарааж болно”
2	Бельги	36 зүйл. Хууль тогтоох чиг үүргийг ван, төлөөлөгчдийн танхим, сенат хамтарч хэрэгжүүлнэ. (Бельгийн хааны чиг үүрэг гүйцэтгэх засаглалд хамаарна) 46 зүйл. Хаан төлөөлөгчдийн танхимыг тараах эрхтэй. Төлөөлөгчдийн танхимыг тарааснаар Сенат бас тарна. Сонгуулийн тухай хуульд “... сонгуулиудыг Хааны зарлигаар зарлана” гэж заасан байна.
3	Босни-Герцеговин	Парламентын ассамблей 2 танхимтай. Ардын танхим (<i>палата народов</i>)-ыг энэ танхим өөрийнхөө шийдвэрээр тарна, эсхүл танхимын тэргүүлэгчдийн саналаар тарж болно. (Энэ тухай шийдвэрийг танхимын олонх дэмжсэн байх шаардлагатай)
4	Болгар	99 зүйл. Засгийн газар байгуулах асуудлаар зохих ёсоор шийдвэрлэж чадаагүй тохиолдолд Ерөнхийлөгч “служебное” (үүрэг гүйцэтгэгч?!) Засгийн газрыг томилж, Ардын Хурлыг тараан, парламентын сонгуулийг зарлан түүний товыг тогтооно.
5	Бразил Constitution of the Federative Republic of Brazil, 1988	49 зүйл. Үндэсний Их хурлын бүрэн эрхэд гагцхүү зөвхөн доорх зүйлс хамаарна: XV-Бүх нийтийн санал асуулга (<i>референдум</i>)явуулах эрх олгох болон бүх ардын санал хураалт(сонгууль) зарлах

6	Герман Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland, 1949	Германы үндсэн хуулиар ээлжит бус сонгуулийг зарлах тухай зохицуулалт байхгүй. Харин Үндсэн хуулийн 63-р зүйлийн 4 дэх хэсгийн дагуу Канцлерт нэр дэвшигч Бундэстагийн олонхийн санал авч чадаагүй бол Ерөнхийлөгч түүнийг 7 хоногийн дотор томилохоос татгалзвал Бундэстагийг тарааж; мөн 68 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн дагуу Канцлер өөртөө итгэл үзүүлэх эсэх асуудлыг Бундестагт тавиад, хэрэв Бундестаг итгэл үзүүлээгүй бол Канцлерийн санал болгосноор Холбооны Ерөнхийлөгч 21 хоногийн дотор Бундэстагийг тус тус тарааж, Бундэстагийн шинэ сонгуулийг товлож болно. Энэхүү ээлжит бус сонгуулийг Үндсэн хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн дагуу 60 хоногийн дотор явуулах ёстой.
7	Их Британи House of Commons (Administration) Act, 1978 Parliament Act, 1911 Parliament Act, 1949	1911 оны Парламентын тухай хуулийн 7-р заалтаар парламентын бүрэн эрхийн дээд хугацаа нь 5 жил байна. Парламентын бүрэн эрхийн 5 жилийн хугацааны аль ч үед Ерөнхий сайд парламентын сонгуулийг зарлаж болно. Засгийн газрын хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ямар нэгэн арга хэмжээ, хуулийн төслийг Нийтийн танхим дэмжээгүй тохиолдолд Ерөнхий сайдын санал болгосноор Хатан хаан Нийтийн танхимыг тараах Тунхаг гаргана. Хатан хааны энэ Тунхагт Парламентыг тараах хугацаа, сонгуулийн дараах шинэ бүрдсэн парламентын анхны чуулганы хугацааг тус тус заасан байна.
8	Исланд Constitution of the Republic of Iceland, No. 33, 1944	24 зүйл. Ерөнхийлөгч <i>Althingi</i> буюу Үндэсний Парламентыг тарааж болох ба тараах тухай зарласнаас хойш 45 хоногийн хугацаанд шинээр сонгууль явуулна.
9	Итали Constitution of the Italian Republic, 1947	88 зүйл. Парламентыг даргалж буй ажилтнуудтай зөвшилцсөний үндсэн дээр Ерөнхийлөгч нь Парламентын нэг танхим буюу хоёуланг тарааж болно. Улсын Ерөнхийлөгч нь энэхүү эрхийг Парламентын сүүлийн 6 сартай бүхэлдээ буюу хэсэгчлэн давхцахаас бусад тохиолдолд бүрэн эрхийн хугацааныхаа сүүлийн 6 сард хэрэгжүүлэхгүй.
10	Испани Spanish Constitution of 1978 / Constituciyn Espacola	62 зүйл. Испанийн Вант Улсын Эзэн хаан нь <i>Cortes Generales</i> буюу Парламентыг Үндсэн хуульд заасан үндэслэлийн дагуу хуралдуулах, тараах болон сонгууль зарлах эрхтэй байна.
11	Казахстан	51 зүйл. Парламент болон Мажилисыг хугацаанаас нь өмнө тарааснаас хойш 2 сарын дотор ээлжит бус сонгуулийг явуулна.
12	Канад Constitution Acts, 1867 Constitution Act, 1982	Канадын парламентын Нийтийн танхимын бүрэн эрхийн хугацаа 5 жил байна. Парламентын бүрэн эрхийн хугацааны аль ч үед Ерөнхий сайд парламентын сонгуулийг зарлаж болно. Нийтийн танхим Засгийн газарт итгэл үзүүлээгүй тохиолдол болон Засгийн газраас парламентаар хэлэлцэх асуудлын талаар оруулсан саналыг хүлээн аваагүй, эсхүл засгийн газраас оруулсан хуулийн төслийг дэмжээгүй тохиолдлуудад ерөнхий сайд Нийтийн танхимыг тараах тухай саналаа Амбан захирагчид бараалхан мэдэгдэнэ. Амбан захирагч Нийтийн танхимыг тараах зарлиг гаргана.

13	Кыргызстан Конституция Кыргызской Республики, 2010	84.6 зүйл. Хэрэв парламент Үндсэн хуульд заасны дагуу Засгийн газрын хөтөлбөр, бүтэц, бүрэлдэхүүнийг баталж чадаагүй бол Ерөнхийлөгч хугацаанаас өмнө <i>Жогорку Кенеш</i> буюу Парламентын сонгуулийн зарлана.
14	Латви The Constitution of the Republic of Latvia, 1922	3.48 зүйл. Ерөнхийлөгч нь Сеймийг тараах санал гаргах эрхтэй бөгөөд ингэхдээ үндэсний бүх нийтийн санал асуулгыг явуулна. Санал асуулгын тэн хагас нь Сеймийг тараах нь зүйтэй гэж үзсэн бол Сеймийн тараах тухай шийдвэр гарсан өдрөөс хойш хоёр сарын дараа шинэ Сеймийг сонгох сонгуулийг явуулна.
15	Люксембург Verfassung des Großherzogtums Luxemburg vom 1848	74 зүйл. Хаан-Их Гүнтэн нь Танхимыг тарааж болно. Тарааснаас хойш 3 сараас хэтрэхгүй хугацааны дотор шинээр сонгууль явуулна.
16	Норвеги The Constitution of the Kingdom of Norway, 1814	Үндсэн хуулийн 54 дүгээр зүйл заасны дагуу <i>Storting</i> буюу Парламентын сонгуулийг 4 жилд нэг удаа явуулдаг. Бусад Европын орнуудад тогтсон жишгийн дагуу парламентыг тараах болон ээлжит бус сонгууль явуулдаггүй
17	ОХУ Конституция Российской Федерации, 1993	109.2 зүйл. Ерөнхийлөгч сонгуулийн хугацааг зарлах ба Төрийн Дум тарсан өдрөөс хойш 4 сарын дотор Төрийн Думын шинэ гишүүд бүрдсэн байх ёстой. 109.3 зүйл. Төрийн Думын сонгууль болсон өдрөөс хойш 1 жилийн дотор тарааж болохгүй. 111.4 зүйл. Төрийн Дум нь ОХУ-ын Засгийн газрын тэргүүнд нэр дэвшигчийг 3 удаа буцаасан тохиолдолд Ерөнхийлөгч Засгийн газрын Тэргүүнийг томилох ба Төрийн Думыг тарааж, шинэ сонгууль зарлана.
18	Польш The Constitution of the Republic of Poland, 1997	98.3 зүйл. Хуулиар тогтоогдсон депутатуудын тооны гуравны хоёроос доошгүй олонхын саналаар Сейм өөрийн бүрэн эрхийн хугацааг багасгаж болно. 98.4 зүйл. Бүгд Найрамдах Улсын Ерөнхийлөгч Сеймийн маршал болон Сенатын маршалын саналын дагуу Үндсэн хуулиар тогтоогдсон тохиолдлуудад Сеймийн бүрэн эрхийн хугацааг багасгах зарлиг гаргаж болно. Сеймийн бүрэн эрхийн хугацааг багасгах нь Сенатад мөн адил үйлчилнэ. 98.5 зүйл. Бүгд Найрамдах Улсын Ерөнхийлөгч Сеймийг хугацаанаас нь өмнө тараах зарлиг гаргахдаа нэгэн зэрэг Сейм ба Сенатын сонгуулийг зарлаж, санал хураалтын өдрийг тодорхойлно.
19	Саудын Араб The Basic Law of Saudi Arabia, 1992	Парламентын сонгууль явуулдаггүй . Парламент буюу Зөвлөлдөх /Зөвлөх зөвлөл (<i>Majlis Ash-Shura / Consultative Council</i>)-ийн 150 гишүүнийг Хаан томилдог.
20	Сингапур Constitution of the Republic of Singapore, 1963	66 зүйл. Ерөнхийлөгч Парламентыг тарах бүрд 3 сарын дотор ээлжит бус сонгуулийн товыг зарлана.

21	Серби Constitution of The Republic of Serbia, 2006	109 зүйл. Бүгд Найрамдах Улсын Ерөнхийлөгч нь Парламентыг тараах тухай шийдвэр гаргахтай зэрэгцэн Парламентын сонгуулийг товыг зарлах бөгөөд сонгууль нь парламентыг тараасан өдрөөс хойш 60 хоногоос хэтрэлгүй явагдана.
22	Словени Constitution of the Republic of Slovenia, 1991	Засгийн газрын даргад нэр дэвшигчдээс аль нь ч сонгогдоогүй тохиолдолд 48 цагийн дотор парламентын гишүүдийн олонхийн саналын дагуу, хүрэлцэн ирсэн гишүүдийн тоо нь даргыг сонгоход хүрэлцэх тоонд хүрсэн бол Засгийн газрын Даргын сонгуулийг дахин явуулах шийдвэр гаргах бөгөөд бусад тохиолдолд Ерөнхийлөгч нь Үндэсний Ассамблейг тараах шийдвэр гарган шинэ сонгуулийн товыг зарлана. Дахин сонгуулиар даргыг сонгож чадаагүй тохиолдолд Ерөнхийлөгч Парламентыг тарааж, дахин сонгууль явуулах шийдвэр гаргана.
23	Словак The Constitution Of The Slovak Republic, 1992	89.2 зүйл. Бүгд Найрамдах Словак Улсын Үндэсний Зөвлөлийн дарга : d) Үндэсний зөвлөлийн сонгууль, Ерөнхийлөгчийн сонгууль, нутгийн өөрийн удирдлагын байгууллагуудын сонгуулийг зарлана.
24	Турк Constitution of the Republic of Turkey, 1982	116 зүйл. Сайд нарын Зөвлөлийн 110 дугаар зүйлийн дагуу итгэл хүлээлгээгүй буюу Сайд нарын шинэ зөвлөл дөчин тав хоногийн дотор байгуулагдаж чадахгүй бол, эсхүл энэ хуулийн 99, эсвэл 111 дугаар зүйлийн дагуу итгэл аваагүй тохиолдолд, Ерөнхийлөгч нь Үндэсний Их хурлын даргатай зөвшилцсөний үндсэндээ дахин сонгууль явуулах тухай шийдвэр гаргана.
25	Унгар Constitution of the Republic of Hungary, 1949	28 зүйл. Улсын хурал өөрийн бүрэн эрхийн хугацаагаа дуусахаас өмнө тарах тухайгаа зарлаж болно. Дараах хоёр тохиолдолд Ерөнхийлөгч Улсын хурлыг тарааж, сонгууль товлон болно: а) Улсын хурал нэг бүрэн эрхийнхээ 12 сарын хугацаанд дөрвөөс доошгүй удаа Засгийн газарт итгэл үзүүлэхээс татгалзсан, эсхүл б) Засгийн газрын бүрэн эрхийг дуусгавар болгосны дараа Бүгд Найрамдах Улсын Ерөнхийлөгчийн Ерөнхий сайдаар томилуулахаар санал болгосон нэр дэвшигчийг 40 хоногийн дотор сонгоогүй. Бүгд Найрамдах Улсын Ерөнхийлөгч Улсын Хурлыг тараахын өмнө Ерөнхий сайд, Улсын Хурлын дарга, парламент дахь намын бүлгүүдийн удирдагч нарын саналыг асуух ёстой.
26	Франц La Constitution De La Ve Republique, 1958	12.1 зүйл. Бүгд Найрамдах Улсын Ерөнхийлөгч нь Ерөнхий сайд болон 2 танхимын дарга нартай зөвлөсний дараа Үндэсний хурлыг тараах тухай нийтэд мэдэгдэж бүх нийтийн сонгуулийг үндэсний хурал тарснаас хойш 20-40 хоногийн дотор явуулна. 12.4 зүйл. Сонгууль явуулсны дараах 1 жилийн хугацаанд Үндэсний Хурал тарахгүй.

27	Финлянд The Constitution of Finland, 1999	26 зүйл. Парламентын ээлжит бус сонгууль Ерөнхийлөгч нь Ерөнхий сайдтай зөвшилцөж, парламент дахь бүлгүүдийн саналыг сонссоныдараа Парламентыг үүргээ гүйцэтгэж байх хугацаанд Парламентын ээлжит бус сонгуулийг зарлаж болно. Ийм тохиолдолд Парламент сонгуулиас өмнө үйл ажиллагаагаа зогсоох хугацааг тогтооно. Ээлжит бус сонгууль явагдсаны дараа парламентыг хуралдуулах хугацааг эрт товллоогүй бол сонгууль явуулах захирамж гарсан өдрөөс хойш 90 хоногийн дараа болох календарийн сарын эхний өдөр Парламент хуралдаанаа эхэлнэ/үүрэгт ажилдаа орно.
28	Хорват Constitution of the republic of Croatia, 1991	77 зүйл. Хорватын Парламентын гишүүдийн сонгуульд ажлын хугацааг зөвхөн дайны үед эсвэл Үндсэн хуулийн 17 болон 101-р зүйлд заасан тохиолдолд сунгаж болно. 78 зүйл. Бүх гишүүдийн олонх нь хугацаанаас өмнө сонгууль зарлахаар шийдвэрлэсэн үед Парламент тарж болно. Үндсэн хуулийн 104-р зүйлд заасан үндэслэлээр Ерөнхийлөгч Парламентыг тарааж болно. 98 зүйл. Бүгд Найрамдах Улсын Ерөнхийлөгчнь Парламентын сонгуулийг зарлаж анхдугаар хурлыг хуралдуулна.
29	Чех Constitution of the Czech Republic, 1992	35 зүйл. Депутатуудын танхимыг Бүгд Найрамдах Улсын Ерөнхийлөгч дараах тохиолдолд тарааж болно: а) Депутатуудын танхимын даргын санал болгосноор Ерөнхийлөгч даргыг нь томилсон, шинээр томилогдсон засгийн газарт Депутатуудын танхим итгэл үзүүлээгүй б) Засгийн газраас итгэл үзүүлэх эсэх асуудалтайгаар өргөн барьсан хуулийн төслийн талаар 3 сарын хугацаанд шийдвэр гаргаагүй в) Депутатуудын танхимын чуулган хуулиар тогтоосон хугацаанаас илүү хугацаагаар тасалдсан г) Депутатуудын танхим гурван сараас дээш хугацаанд ямар нэгэн шийдвэр гаргаж чадаагүй. Депутатуудын танхимыг түүний бүрэн эрхийн хугацааны сүүлийн 3 сард тараахгүй. 63 зүйл.Ерөнхийлөгч: ф) Депутатуудын танхим ба Сенатын сонгуулийг товлон.

30	Швед The Constitution of the Kingdom of Sweden, 1974	3.11 зүйл. Засгийн газарнь ээлжит сонгуулийн дундуур ээлжит бус сонгууль явуулах тухай шийдвэр гаргаж болох бөгөөд ээлжит бус сонгуулийг шийдвэр гарснаас хойш 3 сарын дотор явуулна. Засгийн газарнь ээлжит бус сонгуулийг шинээр сонгогдсон <i>Rigsdag/Riigsdag</i>буюу Парламентын анхдугаар хурал хуралдсанаас хойш 3 сарын дотор мөн Засгийн газрыг тарааснаас хойш, шинэ сайд нар томилогдтол ээлжит бус сонгууль зарлах эрхгүй байна. 6.5 зүйл. Ригсдаг Спикерийн саналыг 4 удаа буцаавал Ерөнхий сайдыг томилох асуудлыг гагцхүү Риксдагийн сонгууль явуулсны дараагаар шийдвэрлэнэ. Ээлжит сонгууль ойрын 3 сард явагдахгүй тохиолдолд ээлжит бус сонгуулийн уг хугацаанд явуулна.
31	Швейцарь Bundesverfassung der Schweizerischen Eidgenossenschaft vom 1999	193.3 зүйл. Үндсэн хуулийн шинэчилсэн найруулгыг ард түмэн баталсан тохиолдолд хоёр зөвлөлийг (Холбооны Хурлын 2 танхим) шинээр сонгоно.
32	Эстон Cosntitution of the Republic of Estonia, 1992	60 зүйл. <i>Riigikogu/Riigikogu</i>буюу Парламентын ээлжит бус сонгуулийг Үндсэн хуулийн 89. 97 105 болон 109 дүгээр заалтад заасан үндэслэлийн дагуу явуулах бөгөөд сонгуулийг зарласнаас 20 хоногийн өмнө, зарласнаас хойш 40 хоногийн дотор явуулна. 89 зүйл. Рийгикогуд Ерөнхий сайдад нэр дэвшүүлэх эрхийг шилжүүлснээс хойш 14 хоногийн дотор Ерөнхий сайд Ерөнхийлөгчид кабинетын бүтэц, бүрэлдэхүүнийг танилцуулаагүй тохиолдолд Ерөнхийлөгч Рийгикогугийн ээлжит бус сонгуулийг зарлана. 97 зүйл. Засгийн газар, эсхүл Ерөнхий сайдад итгэл үл үзүүлэх шийдвэр гаргасан бол Ерөнхийлөгч Засгийн газрын санал болгосноор3хоногийн дотор Рийгикогугийн ээлжит бус сонгуулийг зарлаж болно. 105 зүйл. Ард нийтээр хэлэлцүүлсэн хуулийн төсөл нь олонхийн дэмжсэн санал аваагүй тохиолдолд ЕрөнхийлөгчРийгикогугийн ээлжит бус сонгуулийг зарлана. 119 зүйл. Төсвийн жил эхэлснээс хойш 2 сарын дотор Рийгикогу улсын төсвийг батлаагүй тохиолдолд ЕрөнхийлөгчРийгикогугийн ээлжит бус сонгуулийг зарлана.

33	Япон The Constitution of Japan, 1947	1.7 зүйл. Эзэн хаан нь Засгийн газрын зөвлөж зөвшөөрснийдагуу Парламентын гишүүний ерөнхий сонгуулийг тунхаглах эрхтэй байна. 4.54 зүйл. Төлөөлөгчдийн танхим тарсан үед, Төлөөлөгчдийн танхимын гишүүдийн сонгуулийг тарсан өдрөөс 40 хоногийн дотор явуулж, сонгууль болсон өдрөөс эхлэн 30 хоногийн дотор Парламентыг зарлан хуралдуулна. Төлөөлөгчдийн танхим тарсан үед, Зөвлөхүүдийн танхим бас үйл ажиллагаагаа зогсооно. Засгийн газар үндэсний эрх ашигт чухал гэж үзвэл Зөвлөхүүдийн танхимын онцгой чуулганыг зарлан хуралдуулна. Уг хуралдаанаар авсан арга хэмжээ нь түр хугацааных байх бөгөөд дараагийн чуулган эхэлснээс 10 хоногийн дотор Төлөөлөгчдийн танхим зөвшөөрөөгүй тохиолдолд хүчин төгөлдөр бус болно.
34	АНУ Constitution of United States, 1788	1.2.(4) Аль нэг Муж улсаас суух төлөөлөгчийн орон тоо гарах үед тухайн Муж улсын Гүйцэтгэх засаглалаас сул суудлын нөхөн сонгууль явуулах захирамж гаргана. 1.3.(2) Анхдугаар сонгуулиар уг танхимыг бүрдүүлмэгц Сенатчдыг аль болох адил тэгш тоотой гурван бүлэгт хуваана. Нэгдүгээр бүлгийн Сенатчдын суудал хоёр дахь жил, хоёрдугаар бүлгийнх дөрөв дэх жил, гуравдугаар бүлгийнх зургаа дахь жилд хугацаа дуусаж тус тус сул болно. Ийнхүү тэдний гуравны нэг нь хоёр жил тутам шинээр сонгогдоно. Хэрэв аль нэг муж улс хууль тогтоох хурлын Чуулган завсарлага хооронд огцрох буюу өөр шалтгаанаар сул суудал гарвал Гүйцэтгэх засаглалаас Хууль тогтоох хурлынхаа дараагийн Чуулган хүртэл түр хугацаагаар сул суудалд төлөөлөгч томилж болно.

АШИГЛАСАН ЭХ СУРВАЛЖ

- http://afe.easia.columbia.edu/ps/japan/constitution_1947.pdf
- http://global.tbmm.gov.tr/docs/constitution_en.pdf
- <http://laws.justice.gc.ca/>
- <http://statutes.agc.gov.sg/aol/search/display/view.w3p;page=0;query=Docl>
- www.congreso.es/constitucion/ficheros/c78/cons_ingl.pdf
- www.constitution.org/cons/india/const.html
- www.dz-rs.si/wps/portal/en/Home/PoliticiSistem/UstavaRepublikeSlovenije
- www.government.is/constitution/
- www.legislation.gov.uk/
- www.legislationline.org/documents/section/constitutions/country/20
- www.riigiteataja.ee/en/eli/530102013003/consolide
- www.saeima.lv/en/legislation/constitution
- www.shura.gov.sa/wps/wcm/connect/ShuraEn/internet/Laws+and+Regulations/The+Bas+Law+Of+Government/
- www.srbija.gov.rs/cinjenice_o_srbiji/ustav.php
- www.stortinget.no/en/In-English/About-the-Storting/Elections/